

WOJEWODA PODLASKI
15-213 Białystok, ul. Mickiewicza 3

NK-II.4131.91.2015.AK

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2013 r. poz. 594 ze zm.)

stwierdzam nieważność

§ 2 ust. 1, § 3 ust 4 i 5 oraz § 4 ust. 6 uchwały Rady Gminy Rudka Nr IV/25/2015 z dnia 29 czerwca 2015 r. w sprawie trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego do spraw rozwiązywania problemów przemocy w rodzinie oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania.

UZASADNIENIE

29 czerwca 2015 r. Rada Gminy Rudka podjęła uchwałę Nr IV/25/2015 w sprawie trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego do spraw rozwiązywania problemów przemocy w rodzinie oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania, która 2 lipca 2015 r. wpłynęła do tut. organu nadzoru i z urzędu poddana została kontroli legalności.

Analiza przedmiotowej uchwały wykazała, iż część jej zapisów w sposób istotny narusza prawo, tj. art. 9a ust. 10, 9a ust. 11, 9a ust. 15 oraz art. 9b ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005 r., nr 180 poz. 1493 ze zm.) w związku z czym 9 lipca 2015 r. wszczęte zostało postępowanie nadzorcze celem stwierdzenia ich nieważności.

Przedmiotową uchwałę Rada Gminy Rudka podjęła na podstawie art. 9a ust. 15 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, zgodnie z którym *rada gminy określi, w drodze uchwały, tryb i sposób powoływania i odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego oraz szczegółowe warunki jego funkcjonowania.*

Zgodnie z przepisem upoważniającym, Rada Gminy władna jest określić tryb i sposób powoływania i odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego oraz szczegółowe warunki jego funkcjonowania.

Kwestie składu samego zespołu interdyscyplinarnego rozstrzygnął ustawodawca w art. 9a ust. 3 i 4 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Zastrzegł on konieczność powoływania w skład zespołu przedstawicieli określonych podmiotów, tj. jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, Policji, oświaty, ochrony zdrowia, organizacji pozarządowych a także kuratorów sądowych. W skład zespołu zgodnie z ustawą, mogą również wchodzić prokuratorzy oraz przedstawiciele podmiotów innych niż określone w ust. 3, działających na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

W świetle zatem przytoczonej normy kompetencyjnej, Rada Gminy Rudka nie posiada kompetencji do ustalania składu zespołu interdyscyplinarnego poprzez wskazanie konkretnych jednostek, których przedstawiciele są uprawnieni do uczestniczenia w pracach Zespołu.

Należy ponadto stwierdzić, iż skład zespołu powinien być określony przez wójta gminy, który stosując bezpośrednio przepisy ustawowe i działając w oparciu o zawarte porozumienia ze wskazanymi wyżej podmiotami, ustala ostatecznie, jakie jednostki będą reprezentowane w Zespole. Tym samym nie sposób jest uznać, że to radzie gminy przysługują jakiegokolwiek kompetencje do określenia w sposób wiążący składu Zespołu Interdyscyplinarnego (tak: rozstrzygnięcie nadzorcze Wojewody Lubelskiego z dnia 4 października 2012 r., znak: NK-II.4131.281.12).

Zgodnie z § 3 ust. 4 i 5 uchwały, w skład grup roboczych mogą wchodzić członkowie Zespołu, a sam jej skład ustalany jest przez przewodniczącego Zespołu w uzgodnieniu z członkami Zespołu.

W ocenie organu nadzoru przytoczone regulacje także zostały podjęte z przekroczeniem granic upoważnienia wynikającego z art. 9a ust. 10 oraz ust. 15 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Przepis ten nie przewiduje bowiem dla rady gminy kompetencji do udzielenia przewodniczącemu zespołu interdyscyplinarnego upoważnienia w zakresie powołania bądź ustalania składu grupy roboczej. Tym bardziej Rada Gminy nie jest uprawniona do modyfikowania ustalonego już na poziomie ustawy składu grupy roboczej

(tak: Wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach z dnia 25 marca 2015 r., sygn. akt IV SA/GI 762/14).

Ponadto Rada Gminy Rudka w § 4 ust. 6 uchwały postanowiła, iż szczegółowy zakres prac Zespołu i grup roboczych zostanie określony w regulaminie organizacyjnym opracowanym przez Zespół i zatwierdzonym Wójta Gminy Rudka w drodze zarządzenia.

Tymczasem zgodnie z art. 9b ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, zespół interdyscyplinarny realizuje działania określone w gminnym programie przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie. Zgodnie natomiast z ust. 2 tego artykułu zadaniem zespołu interdyscyplinarnego jest integrowanie i koordynowanie działań podmiotów, o których mowa w art. 9a ust. 3 i 5 oraz specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w szczególności przez:

- 1) diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie;
- 2) podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku;
- 3) inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie;
- 4) rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym;
- 5) inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie.

W art. 9b ust. 3 ustawy postanowiono natomiast, że do zadań grup roboczych należy, w szczególności:

- 1) opracowanie i realizacja planu pomocy w indywidualnych przypadkach wystąpienia przemocy w rodzinie;
- 2) monitorowanie sytuacji rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz rodzin zagrożonych wystąpieniem przemocy;
- 3) dokumentowanie działań podejmowanych wobec rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz efektów tych działań.

Biorąc pod uwagę powyższe stwierdzić należy, że zadania oraz działania zespołu i grupy roboczej wynikają z ustawy oraz są szczegółowo określone w gminnym programie przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Tymczasem Rada określiła inne ich źródła wskazując, iż będą one zawarte regulaminie organizacyjnym.

Ponadto Rada zobowiązała inne podmioty do realizacji kompetencji, do których nie są uprawnione. Podejmując uchwałę w sprawie trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania Rada nie może nakładać na Wójta, ani na inne organy obowiązków w przedmiocie wydawania dodatkowych aktów normatywnych.

A zatem, przedmiotowe zapisy uchwały stanowią nie tylko istotne naruszenie 9b ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, ale również przekroczenie kompetencji przewidzianej w art. 9a ust. 15 wskazanej ustawy.

W świetle powyższego stwierdza się jak w sentencji.

Od niniejszego rozstrzygnięcia przysługuje Gminie prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Białymstoku, za pośrednictwem Wojewody Podlaskiego, w terminie 30 dni od daty doręczenia.

Zgodnie z a art. 92 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym stwierdzenie przez organ nadzoru nieważności uchwały organu gminy wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

Otrzymuje:
Rada Gminy Rudka

Z up. WOJEWODY PODLASKIEGO

Aneta Kuberska
Dyrektor
Wydziału Nadzoru i Kontroli